

JUGOSLOVENSKA NACIONALNA KOMISIJA ZA TOPOLU

S. V. ZONN

UTICAJ
ŠUME
NA
ZEMLJIŠTE

BEOGRAD, 1960

Sve što nas okružava, na što smo navikli i bez čega, čini nam se, ne možemo zamisliti život, često je toliko poznato, da kod nas već ne izaziva nikakav interes. Ovo se, u konkretnom slučaju, odnosi na šumu i na zemljište o kojima ćemo govoriti u ovoj knjizi.

Svima je poznato, da mi imamo mnogo šuma, da se one razvijaju na različitim zemljištima i daju raznovrsno drvo. Ali kako raste šuma, kakva je uloga zemljišta, zašto na jednom mestu rastu četinari a na drugim mešovite šume četinara i lišćara ili šume lišćara, imaju li uticaja pojedine drvenaste vrste na zemljište, o tome mnogi nemaju jasnu predstavu. Šta više, mi često slušamo da se šuma smatra kao slučajni skup drveća i da su šumske vrste toliko skromne i ne postavljaju nikakve zahteve da mogu da rastu svuda. Sve to ni iz daleka nije tačno.

Eto zašto je autor i stavio sebi kao cilj da pokaže da šuma nije jednostavna skupina drveća jedne vrste (ili čak raznih vrsta); već da se ona javlja kao prirodna tvorevina, koja je po čitavoj našoj teritoriji strogo zakonito raspoređena; da se šuma u izvesnom smislu može uporediti sa složenim organizmom, koji uključuje u sebe ne samo drveće, već i sve ostale zeljaste i žbunaste biljke, koje prate šumu; da zajednička pojava različitih vrsta drveća i zeljastih i žbunastih biljaka na pojedinim mestima nije haotična, već da postoji uzajamna povezanost ne samo između njih, već i sa drugim faktorima sredine: klimom, zemljištem, mikroorganizmima i životinjama koje naseljavaju šumu, i da se karakter šuma zakonito menja sa promenom uslova sredine.

Poznavanje pojava i zakonitosti uzajamnih odnosa šumske vegetacije sa sredinom pomaže da se otkriju putevi upravljanja prirodom šume u cilju osvajanja i uvećavanja šumskog bogatstva. Samo na osnovu poznavanja prirode šume, njenih uzajamnih odnosa sa sredinom, tj. zahteva koje ona postavlja sredini, i uticaja, koje vrši